

Національна академія державного управління при Президенті України
Харківський регіональний інститут державного управління

Харківська обласна державна адміністрація

«Народна ініціатива»
Харківська обласна громадська організація

**РОЛЬ ОРГАНІВ СУДДІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ
У ЗМІЦЕННІ ДОВІРИ СУСПІЛЬСТВА
ДО СУДОВОЇ ВЛАДИ**

стенограма
круглого столу

Національна академія державного управління при Президенті України
Харківський регіональний інститут державного управління

Харківська обласна державна адміністрація

«Народна ініціатива»

Харківська обласна громадська організація

**РОЛЬ ОРГАНІВ СУДДІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ
У ЗМІЦНЕННІ ДОВІРИ СУСПІЛЬСТВА
ДО СУДОВОЇ ВЛАДИ**

стенограма
круглого столу

3 жовтня 2014

м. Харків

УДК 352

ББК 67.71

К 49

Рецензенти:

Амосов О. Ю., доктор екон. наук, професор, перший заступник директора Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України;

Книженко О. О., доктор юрид. наук, професор, начальник відділу досліджень проблем протидії злочинності Науково-дослідного інституту Національної академії прокуратури України.

Упорядник: доцент кафедри права та європейської інтеграції Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України Клімова Світлана Миколаївна

Роль органів суддівського самоврядування у зміцненні довіри суспільства до судової влади: стенограма круглого столу. – Х.: Типографія Мадрид, 2014 р. – 52 с.

Затверджено кафедрою права та європейської інтеграції Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (протокол від "9" жовтня 2014 року № 5)

Ця публікація здійснені за кошти Харківської обласної громадської організації «Народна ініціатива»

УДК 352

ББК 67.71

ISBN 978-617-7050-79-6

© Клімова С. М., 2014

© «Типографія Мадрид», 2014

ВИСТУПИ

Бєлова

Людмила Олександрівна доктор соціологічних наук,
професор, директор ХарПІ НАДУ

Амстіславський

Олександр Львович голова правління Харківської
обласної громадської організації
«Народна ініціатива»

Семенова

Алла Василівна доктор педагогічних наук,
професор кафедри політології
Одеського національного
політехнічного університету,
Одеського регіонального
відділення Національної школи
суддів України

Колтунова

Антоніна Іванівна голова Апеляційного суду
Харківської області

Линник

Роман Вікторович здобувач кафедри права та
європейської інтеграції
ХарПІ НАДУ, магістр
державного управління,
представник Харківської обласної
організації Цивільний рух
«Громадський контроль діє»

Котелевець

Алла Вікторівна к. ю.н., член Ради суддів України,
суддя Апеляційного суду
Харківської області

інститут державного управління не випадково. Робота по розробці пропозицій в сфері громадського діалогу проводиться тут дуже давно. І ці пропозиції в даний момент дуже важливі для відновлення довіри між громадою і судом.

Ми стикалися з такими випадками, коли суддя після прийнятого рішення кілька разів його роз'яснює, поки сторони не зрозуміють його. Очевидно, цей досвід потрібно поширювати.

По приводі остаточного результату, до якого ми прагнемо, він, звичайно, поза політики, але він практично політичний. Це – виробити таку громадянську позицію, щоб кожен виконував закон, не знаючи навіть, що він є, а не порушує, розуміючи, що його немає, і ось з допомогою саме судової системи ми встали на цей шлях, і, сподіваючись, ми його завершимо в найближчому майбутньому.

СЕМЕНОВА АЛЛА ВАСИЛІВНА

Довіра вважається підґрунтям всіх соціальних інститутів, фактично виступаючи у двох іпостасях: По-перше як віра у порядність, доброзичливість іншої людини або у критичних ситуаціях як віра суб'єктів взаємодії у приналежність до однієї спільноти, що вимагає відповідного ступеню солідарності. По-друге – довіра розуміється як готовність дотримуватися відповідних «правил гри», прийнятих у суспільстві, дбайливе виконання посадових обов'язків, успадкування традицій.

Якщо розглядати Довіру, як психологічний стан людини, впевненість у справедливих, гідних вчинках іншого, – довіра завжди когось належить, вона особистісна на відміну від абстрактних понять на кшталт Гуманізму. Це стан внутрішнього світу людини, обумовлений прагненням порядних доброзичливих взаємовідносин між суб'єктами взаємодії.

З таких позицій довіра громади до судової влади залежатиме від авторитету особистості судді. У загальному сенсі: авторитет пов'язується з величиною і пошаною, що засновується не тільки на владі, а також на визнанні мудрості і видатних чеснот.

Цікавим є факт, що єзуїти ще у 17 столітті визначали: «Авторитет – це можливість наказувати, забороняти і керувати. Він по праву належить судді і набувається штучно. Але право є недостатнім підґрунтям, якщо до нього не додається мистецтво». Мистецтво тут розглядалося як найвища категорія комунікативної взаємодії, як провідна складова професійної компетентності судді.

Зауважимо, що професійна компетентність судді – інтегрована характеристика особистості фахівця, під якою розуміють наявність необхідного для успішного виконання професійної діяльності комплексу особистісних ставлень, цінностей, а не тільки знань, умінь та навичок, що проявляються у спроможності сприймати індивідуальні, професійні та соціальні потреби; у забезпеченні соціальної і професійної самореалізації у сфері судочинства, а також дають можливість професійного та особистісного самовдосконалення протягом всього життя. Така компетентність є синтезом когнітивних (тобто пізнавальних), комунікативних та регуляторно-рефлексивних складових.

Проте система професійно-юридичної підготовки та відбору суддів побудована в основному на традиційних технологіях, що не сприяє підвищенню її ефективності та обмежує можливість повною мірою втілювати психолого-педагогічний цілісний підхід. Це призводить до міфологізації розуміння авторитету суддів, нівелювання Бангалорських принципів поведінки суддів, підписаних у Гаазі 26 листопада 2002 року. Гіпотетичний авторитет у такому вигляді визначається тільки займаною посадою, положенням суддів у суспільстві, їхнім статусом: «Ідеальний суддя має все знати, розуміти, бути кращим, досконалішим за будь-яку звичайну пересічну, нормальну людину». Він має якби «взнесеність» над людською масою, демонструючи над знання, яскравий талант, організаційні здібності, силу та повноту особистості, уміння чуйно, справедливо ставитися до всіх людей...

Ми бачимо, що образ ідеального судді починає втрачати людські риси, все більше стаючи схожим на ангела... Однак, більшість суддів переконані у правильності цієї міфологізації, відчайдушно праг-

- розробити та затвердити Положення про громадських інспекторів (у тому числі які приймають участь у судових засіданнях);
- визначити порядок призначення громадських інспекторів (чіткі вимоги до кандидатів);
- затвердити механізм координації діяльності громадських інспекторів з органами судової влади;
- чітка регламентація прав та обов'язків громадських інспекторів, види їхньої відповідальності;
- визначити підстави та процес позбавлення повноважень громадського інспектора.

Доречним вважаємо підготовку і видання путівника для учасника громадського контролю у сфері правосуддя. У брошури мовою, доступною для широкого загалу читачів, пропонуємо: описати порядок проведення громадського контролю в органах судової влади; визначити основи і принципи роботи суддів; описати алгоритм, що дає можливість зрозуміти порядок та методи різних форм громадського контролю; визначити види юридичної відповідальності громадського діяча при порушенні правил проведення громадського контролю; дати поради щодо налагодження суспільного діалогу зі службовцями судів загальної юрисдикції.

Такі нововведення сприятимуть імплементації рекомендацій експертів Європейського Союзу у сфері запобігання та протидії корупції, і врешті-решт, підвищення рівня довіри громадян до органів судової влади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проголошено пропозиції до резолюції круглого столу, закрито засідання.

Содержание

ВИСТУПИ	3
I-й тематичний блок	6
«Заходи, необхідні для зміцнення довіри суспільства до судової влади. Харківський досвід»	6
БЕЛОВА ЛЮДМИЛА ОЛЕКСАНДРІВНА	6
АМСТІСЛАВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ЛЬВОВИЧ.....	7
СЕМЕНОВА АЛЛА ВАСИЛІВНА.....	10
КОЛТУНОВА АНТОНІНА ІВАНІВНА	22
ЛИННИК РОМАН ВІКТОРОВИЧ.....	23
КОТЕЛЕВЕЦЬ АЛЛА ВІКТОРІВНА	26
РОГОВА ОЛЕНА ГЕННАДІВНА	26
ЖИЦЬКА ТЕТЯНА ГЕОРГІВНА	29
ГАЙВОРОНСЬКА ВІКТОРІЯ ВАЛЕТИНІВНА	35
САВЧЕНКО ОЛЕКСАНДР АРКАДІЙОВИЧ.....	36
II-й тематичний блок.....	37
«Роль органів суддівського самоврядування у зміцненні довіри суспільства до судової влади. Харківський досвід».....	37
ДРОЗДОВ ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ	37
ГАЙ КОРИННА ПЕТРІВНА	37
ТРУБАВІНА ІРИНА МИКОЛАЇВНА	37
МАСЛОВ ЄВГЕН ФЕДОРОВИЧ	42
ГОЛЯНД ЮХИМ ІЛЛІЧ	43
ВИНОГРАДСЬКА-ЯКИМЧУК НІНА ІВАНІВНА	43
КЛІМОВА СВІТЛАНА МИКОЛАЇВНА.....	43

Клімова Світлана Миколаївна

РОЛЬ ОРГАНІВ СУДДІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ
У ЗМІЦНЕННІ ДОВІРИ СУСПІЛЬСТВА
ДО СУДОВОЇ ВЛАДИ

стенограма
круглого столу

Редактор *Л. П. Гобельовська*
Дизайн та верстка *С. А. Чернецька*
Коректор *М. Г. Хачирова*

Підписано до друку 28.10.2014 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура Cambria. Ум. друк. арк. 3,02.
Наклад 100 прим. Зам. № 22134

Видавець і виготовлювач:
ТОВ «ДРУКАРНЯ МАДРИД»
61024, м. Харків, вул. Ольмінського, 11
Тел.: (057) 756-53-25
www.madrid.in.ua   info@madrid.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4399 від 27.08.2012 року